

# MARIBORSKI VEČERNIK

## „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55  
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik  
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

### Socialna politika

Beograd, 10. marca.

Danes je narodna skupščina, potem ko je bil z glasovi večine sprejet proračun zunanjega ministrstva, nadaljevala z razpravo o proračunu zdravstva in socialne politike.

Proračun ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je za 26 milijonov din večji od lanskega proračuna ter izkazuje 258 milijonov dinarjev. V svojem izčrpnem ekspezeju je naglašal minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković, da nimamo še danes nujno potrebnega števila ustanov za zdravstveno in socialno skrb. Umrljivost novorojenčkov je še vedno previsoka, 30 srezov v državi je okuženih s sifilido. V letih 1924—1935 je umrlo pri nas okrog 260.000 ljudi na leto, kar da skoro 20 na tisoč prebivalcev. Okoli 15% ljudi umre na tuberkulozi, to je štirikrat več kakor na primer v Nemčiji. Največja umrljivost je v savski banovini (20%), najmanjša v moravski banovini (10%). V državi imamo okoli 25 tisoč bolnišniških postelj, kar je še vedno premalo. V tej zvezi je minister D. Cvetković napovedal nov zakon o bolnišnicah, ker je dosedanj zakonski osnutek naletel na kritiko zdravnikov in bodo sedaj zdravniške zbornice do 15. IV. izdelale nov zakonski načrt, nakar pride pred skupščino. Minister je izplačal v zadnjih letih bolnišnicam v savski banovini 10 milijonov, v primorski banovini 5 milijonov, na definitivno ureditev čakajo dravska banovina s 5,4, savska s 17, donavska pa s 4 milijoni din.

V okviru svojih izvajanj, ki se tičejo socialnega skrbstva, je minister Cvetković dejal, da so izvršene vse potrebne reforme v naši socialni zakonodaji. Uredba o minimalnih mezdah in kolektivnih pogodbah je dvignila delavčev življenjski standard v vseh delih države do približno enake višine. Mezde so se na področju OUZD v Skoplju dvignile za 26%, v Petrogradu za 20%, v Subotici za 17%, v Nišu in Tuzli pa za 24%. Dočim je bilo preteklo leto 150 stavk, je znašalo število stavk leta 1936 nad 370.

Potem, ko je minister Cvetković v svojem ekspezeju omenjal še starostno zavarovanje delavstva, razširjenje pokojninskega zavarovanja nameščencev na vsi državo in druge socialno politične ukrepe, je sledila debata, v katero je posegel med drugim tudi narodni poslanec Karel Doberšek, ki je naglašal, da ima pravilno in pametno urejeno socialno skrbstvo v državi tudi važno nacionalno nalogo, da poveže na ta način najubožnejše narodne sloje z državo. Danes sloni pretežno vse to skrbstvo na občinskih ramenih, četudi bi ga morali do bistvu naloge nositi predvsem država ter banovina. Sprožil je tudi potrebo zakonske ureditve zakonskega zavarovanja hlapcev in dekel, dinarjev ter poljedelcev, s čimer naj bi se podčrtal kmeti ki značaj države. Dotaknil se je tudi problema mladinskega skrbstva ter je povdarjal, da je zanemarjenje mladine poglavitni vzrok, da pri nas kriminalnost tako zelo narašča. Navajal je tudi primere, ki se nanašajo na probleme naših invalidov, saj ne morejo celo 100 odstotni invalidi doseči priznanja svojih zakonitih pravic, četudi živijo v težki bedi. Tako se nahaja pred zagrebškimi invalidskim sodiščem cela kopica nerešenih aktov, ki ležijo tamkaj že po 8 let. Končno se je narodni poslanec Doberšek spomnil tudi vprašanja modernizacije zavarovanja zasebnih nameščencev. V finančni zakon naj se vključi amandman,

## Papen konferira s Schuschniggom

Radi odgoditve plebiscita — Krvave demonstracije v Gradcu — Seiss Inquart kritizira plebiscit

DUNAJ, 11. marca. V vseh dunajskih političnih krogih je delovala kakor bomba vest o nenadnem prihodu bivšega nemškega poslanika na Dunaj von Papena. Domnevo, da se je pojavil von Papen na Dunaju, da doseže pri dr. Schuschniggu odgoditev nedeljskega plebiscita, potrjuje članek, ki ga je objavil notranji minister dr. Seiß-Inquart v današnji številki uradne »Wiener Zeitung«. V tem članku opozarja notranji minister, da bi plebiscitni pogoji nudili preznatno jamstvo za formulacijo objektivne ter izvenstrankarske ljudske volje. Izvedbene določbe v današnji obliki odpirajo na široko vrata raznim zlorabam. Ker bi plebiscit lahko povzročil motnje notranjega miru in ker bi lahko kalil odnošaje z Nemčijo, bi bilo po njegovem mnenju najbolje, da se plebiscit odgodi ter se med tem doseže sporazum med obema avstrijskima taboroma. Avstrijski narodni socialisti nimajo ničesar proti plebiscitu, pač pa so za objektivni in nestrankski potek plebiscita.

DUNAJ, 11. marca. Po svojem prihodu na Dunaj je imel bivši nemški poslanik na Dunaju von Papen najprej razgovor z notranjim ministrom dr. Seiß-Inquartom, nakar se je okoli 10. ure podal k zveznemu kancelarju dr. Schuschniggu, kjer se razgovori ob 12. uri še nadaljujejo. Uspeh razgovorov pričakujejo vsi politični krogi z največjo napetostjo. Narodni socialisti nadaljujejo z demonstracijami proti plebiscitu. V Gradcu so skušali domovinski frontovci z razširjenjem letakov v prid pozitivnemu glasovanju, vendar so bili pri tem po narodnih socialistih napadeni. Po ulicah v središču mesta so nastali pretepi in je bilo več oseb ranjenih. Okoli polnoči je policija zopet vpostavila red in mir.

## Blum sestavlja vlado „od sredine do komunistov“

PARIZ, 11. marca. Prezident republike Lebrun je po demisiji Chautempsove vlade sprejel voditelja socialistov Leona Bluma, ki mu je poveril mandat za sestavo nove vlade. Doznava se, da si bo Blum prizadeval sestaviti vlado od sredine (z izključitvijo skupine Flandin-Reynaud) pa do komunistov. Če bi se Blumu sestava nove vlade v tem obsegu ne posrečila, potem bi sledil dosedanj vojni minister in voditelj radikalnih socialistov Daladier.

## Ježovljevi vdar v zunanji komisariat

VARŠAVA, 11. marca. Po informacijah iz zanesljivega vira se je šefu GPU Ježovu posrečilo, da je prevzel oblast v zunanjem ministrstvu. Zadnje dni so ar-

tilali 63 visokih uradnikov ter ministrov in jih prepeljali v Ljubljanko. Značilno je, da poseča Ježov dnevno Litvinova, s katerim se dolgo razgovarja.

## Hitlerjev emisar s posebnim letalom na Dunaj - Abstinenca hitlerjevcev pri plebiscitu

DUNAJ, 11. marca. Avstr. prestolnica je pod močnim vtisom napovedanega plebiscita ter plebiscitne mrzlice. Narodno socialistični krogi se ne morejo pomiriti, ker je glasovanje dovoljeno le onim, ki so izpolnili 24 let starosti, dočim se večina avstrijskih narodnih socialistov rekrutira iz vrst mladine pod 24. letom. Dunajski župan dr. Schmitz je že dal navodila, da se bo nedeljsko plebiscitno glasovanje lahko vršilo ob najmanjši izgubi časa ter z neoviranim dohodom ter odhodom na volišča. Na dunajskem rotožvu delajo noč in dan, da se bo plebiscitno glasovanje lahko izvršilo brez motenj. Namestnik notranjega ministra Seiss-Inquarta v domovinski fronti dr. Jury je izjavil, da se bodo narodni socialisti pri nedeljskem plebiscitnem glasovanju abstinirali. Dopoldne je namreč priletel na Dunaj Hitlerjev gospodarski svetovalec inž. Käpler, ki je določen za bodočega nemškega poslanika na Dunaju in ki je prinesel avstrijskim narodnim socialistom Hitlerjevo navodilo, da proglasijo popolno abstinenco. Doznava se, da je nenadno prispel na Dunaj bivši nemški poslanik von Papen, ki bo skušal izposlovati odgoditev plebiscita za par tednov. Iz raznih krajev prihajajo informacije, da so narodni socialisti priredili velike demonstracije proti Schuschniggovi vladi in proti plebiscitu. Inž. Käpler, ki je prispel na Dunaj s specialnim letalom, se je takoj vrnil v Berlin, da tamkaj poroča.

## Angleški protest v Washingtonu radi pacifiških atakov

WASHINGTON, 11. marca. Angleška vlada je naslovila na ameriško vlado protestno noto, v kateri protestira proti

prilastitvi nekaterih otokov v Pacifiku, do katerih si Anglija še vedno prisvaja lastninsko pravico.

s katerim naj se minister za socialno politiko in narodno zdravje pooblasti, da bena doba, ki je sedaj potrebna privatnim nameščencem, da dosežejo polne pokojnine.

### Socialni obravniki

Ameriški kongres je na predlog predsednika USA Roosevelta soglasno odobril izredni izdatek 250 milijonov dolarjev (v našem denarju nad 10 in pol milijarde dinarjev) za podpiranje brezposelnih.

Najboljšo plačo na svetu imajo v Ameriki. Lansko leto je veljal za najbolje plačanega nameščenca Alfred Sloan, generalni ravnatelj General Motors Corp. Imel je na leto 560.000 dolarjev ali 25 milijonov v našem denarju.

Češki socialni zavodi so sedaj objavili investicijske programe za leto 1938., iz katerih je razvidno, da nameravajo posoditi državi četrt milijarde čeških kron ali okrog 375 milijonov v našem denarju. Obrestna mera znaša 5 odstotkov, amortizacija je določena na 15 let.

Italija je v decembru 1937 sporočila, da izstopa iz organizacije mednarodnega urada dela v Ženevi. Sledila je Nemčiji, ki je izstopila že v letu 1933. Odpovedni rok poteče Italiji šele leta 1939.

XIV. mednarodna konferenca dela bo 2. junija 1938 v Ženevi. Na dnevnem redu je med drugim tudi vprašanje splošnega skrajšanja delovnega časa na 40 ur tedensko.

Češkoslavoški privatni nameščenci so dobro organizirani. Konec leta 1936. je bilo 18 strokovnih central s 477 organizacijami, ki so šteje 970.563 članov. Všteti so tudi privatni nameščenci, katerim je strokovno organiziranje dovoljeno. 49,87% vseh delojemalcev je bilo torej organiziranih v strokovnih organizacijah. Narodno socialistična obec delnička je imela 336.829 članov.

Delo za povečanje Šlajmarjevega doma v Ljubljani se nadaljuje. TBPD sestavlja zdaj proračun, na podlagi katerega bo zaprosilo Pokojninski zavod za podelitev potrebnega kredita. Po načrtih, ki sta jih izdelala gg. arhitekta Serajnik in Omahen, bo novi del sanatorija tesno povezan s starim delom, tako da bosta predstavljala oba dela enotno mogočno stavbo. V novem delu bodo nameščeni naslednji prostori: velika nova kuhinja s potrebnimi shrambami in pomivalnico, pralnica, šivalnica, likalnica in klavzura za stanovanje sester. Ti prostori bodo v podprilličju. V višjih delih stavbe bodo: čakalnica, ordinacijske sobe, ambulatoriji, laboratoriji, sobe za röntgen, septične in aseptične operacijske dvorane, vsaka s posebnimi prostori, lastno umivalnico in sterilizacijo, stanovanje za drugega hišnega zdravnika-porodničarja in babico, mala porodniška operacijska soba z umivalnico in sterilizacijo, kopalnice za enteroklinar, elektro-terapevtska soba, soba za električne in parne kopeli ter soba za medicinske kopeli. Razume se, da bo v vseh etažah dovolj stranišč, kopalnic in potrebno število čajnih kuhinj. Za bolnike bo urejenih 32 bolniških sob. Te bodo razpolagale normalno z 68 posteljami, v nujnih primerih pa bo mogoče vanje postaviti maksimalno 90 postelj. Od bolniških sob bodo določene tri kot izolirne celice za nemirne bolnike in za one z nalezljivimi boleznimi. Načrt predvideva dvoje stopnišč, glavno in stransko, troje dvigal, eno za bolnike, eno za dovoz hrane, eno za perilo. Nadalje je v stavbi predvidena tudi kapelica, katere obseg in ureditev bo odvisna od višine dovoljenega kredita. Stroški za celotno stavbo so predvideni na pet milijonov dinarjev.

## Pabecki

### Orožje v samostanu

V starodavnem in slavnem samostanu Neamtz na Moldavskem v Romuniji so orožniki zaradi sumljivih in pogostih zunanjih obiskov izvedli natančno preiskavo, ki je dovela do presenetljivih odkritij. Skoraj v vseh celicah samostana so naleteji na orožje, v arhivu pa na zanimivo korespondenco z vodstvom razpuščene »Železne garde« ter na razne tajne letake, ki jih je izdal Codreanu. Razen meniha Antohija, ki je najbolj kompromitiran, so orožniki aretirali še nekatere druge menihe ter gozdarja Popa, ki je vzdrževal zveze med vodstvom »Železne garde« in samostanom. Vsi so bili takoj izročeni vojaškemu sodišču. Zanimivo odkritje je v romunskih političnih krogih zbudilo seveda precej ugibanj in vsakovrstnih namigavanj.

### Pokvarjenjaki

»Kmetjski list« poroča v št. 3 z dne 9. t. m.: »Narodni val«, glasilo dr. V. Radića, sina pokojnega voditelja hrvatskih kmetov Stjepana Radića, prinaša o pokvarjenih gospodi izpod peresa kmeta Simona Opačka tole nepobitno, dasi za naše razmere malo žgočo resnico: »Ko so pokvarjeni tipi, pokvarjeni ljudje videli slovo hrvatskih kmetov pri petomajskih volitvah, so skočili na noge, prišli iz svojih vrfov in se vrtnili v hrvatske ljudske vrste. Postali so najbolj glasni in s svojo lokavostjo pridobili prva mesta v organizaciji HSS. Pri tem pa se niso v svojem mišljenju prav nič spremenili in mečejo danes trnje in polena na pota, ki jih je krčil pokojni voditelj hrvatskih kmetov Stjepan Radić.« Kaj pravite, kmetje, smo si li Slovenci v tem pogledu kaj na boljšem? Oprostite — jaz mislim, da ne!

### Razpust

»Zov sa Jadran« poroča: »Izvršen je bil razpust organizacije bivše HSS v imotskem okolišu in sicer radi nepokorščine napram vodstvu ter neodobravanja njegovega delovanja od strani naroda. Razpuščenih je bilo pet edinic bivše HSS.«

### Skupščinski incident

V »Jutru« št. 57 beremo: »V narodni skupščini se je pri razpravi o proračunu ministrstva vojske in mornarice dogodil razburljiv incident. Poslanec tako zvanega Baričevićevega kluba Miloš Rašović je bil napovedoval že nekaj časa, da bo v skupščini napadel ministra vojske in mornarice radi vojnih dobav. Ko pa je imel dobiti besedo, ga ni bilo v skupščini. Pozneje je trdil, da je bil napaden na potu v skupščino in da so mu bile njegove zabeleške in listine nasilno odvzete. Notranji minister je izjavil, da policija o vsem tem nič ne ve in da gre verjetno za mistifikacijo. Stvar sedaj raziskuje redno sodišče. Ko je poslanec Rašović pozneje dobil besedo, je strastno napadel ministra vojske. Kaj je govoril, ni znano, pač pa so vsi listi objavili odločno izjavo ministra generala Marića, ki je zavrnil Rašovićeve očitke in napovedal, da bo poslanca tožil radi klevet. Ko se je dogodil zgoraj opisani incident, je klub JNS takoj zavzel strogo rezervirano stališče. Akoravno ni šlo za napade na našo vojsko kot tako, temveč za kritiko poedinih upravnih aktov, je smatral klub JNS vendarle za potrebno, da se ta kot primerno distancira od napadalca, tem bolj, ker seveda ni mogel niti vedeti, koliko so njegovi napadi utemeljeni. To strogo lojalno in korektno stališče kluba JNS je »Slovenec« celo prikazal kot dokaz njegove slabosti.«

### Židovski problem

»Branik« poroča v št. 4: »Teh vrstic ne pišemo zato, da bi morda razpihovali med našim ljudstvom absurdni antisemitizem, marveč da orišemo stanje, kakršno je brez olepšavanja in brez sovražne pristranosti. Biti si moramo na jasnem, da nosimo na svojih plečih ogromno tuje breme, ki nam onemogoča vsak napredek, ki nas ovira v razvoju in od katerega se nikoli ne moremo odcejati kakršnih koristi. Odnosi Židov do njihove nežidovske okolice so po zaslugi prvih že davno dozoreli preko

## Sokolske vesti

# Obmejni Marenberg dobi Sokolski dom!

Naši obmejni Sokoli, združeni v marenberški sokolski edinici, so imeli te dni letošnji redni letni občni zbor, ki ga je ob polnoštevilni udeležbi članstva otvoril in vodil zaslužni in neumorni starosta br. Pahernik. Klana, temeljita poročila so podali marljivi društveni funkcionarji tajnica s. Kajčeva, blagajničarka S. Žitnikova, načelnica s. Kranjčeva, obrambni odn. gradbeni referent br. Mravljak, blagajnik gradbenega odbora br. Mencej, prosvetar br. Tomažič, gospodar br. Brevec. Iz teh poročil je razvidno, da ima društvo 230 pripadnikov ter da telovadi redno 9 oddelkov s 532 telovadnimi urami in 15.454 obiskovalci. Blagajna izkazuje 8.394 din dohodkov ter 8.074 din izdatkov, dočim se je gradbeni fond dvignil na 95.000 din, vrednost inventarja pa na 42.415 din. Letošnji občni zbor marenberškega Sokola je bil tem pomembnejši, ker je na njem padla odločitev, da se

v okviru Petrove petletke prične graditi **prepotrebni Sokolski dom**, ki bo obenem tudi zatočišče vsem ostalim narodno-obravnim organizacijam.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: Starosta inž. Pahernik, podstarosta Mravljak Peter, načelnik Kesel, podnačelnik Žibret, načelnica Kranjčeva, prosvetar Tomažič, tajnica Kajčeva, blagajnik in statistikarka Žitnikova, socialni referent dr. Winterhalter, gospodar Brevec. Odborniki: Šumandl, Grzetič, Konradova in Pogorelnik. Gradbeni odbor: Predsednik Mravljak Peter, člani Pahernik, Kolar, dr. Winterhalter, Tomažič, Golob, Mencej, Bele in Cizej. Revizorja Draksler in Jurgovič, v razsodišču so Zörer, Žolger in Kehl.

Ob zaključku občnega zbora je sledil referat arhitekta br. Končnika iz Maribora ter topel pohvalen pozdrav župnega delegata br. Dojčinoviča.

## Sportno gibanje

### Termini za prvenstveno tekmovanje LNP izžrebani

Poslovni odbor Ljubljanskega nogometnega podsaveza je na svoji torkovski seji izžrebal pare in termine finalnega tekmovanja v podsavaznem razredu. Ker ni drugi klub iz ljubljanske skupine še točno določen, se ta začasno zasnmuje z »X«. (Prvi klub je Hermes, dočim bo drugi klub najbrže SK Kranj, ki ima to nedeljo odigrati še tekmo proti Slovanu.)

Razpored je naslednji:

- 20. marca: X : Čakovečki SK, Maribor : Celje, Hermes : Železničar.
- 27. marca: Maribor : X, Celje : Hermes, ČSK : Železničar.
- 3. aprila: X : Hermes, Maribor : ČSK, Celje : Železničar.
- 10. aprila: Železničar : X, Hermes : Maribor, ČSK : Celje.
- 17. aprila: X : Celje, Maribor : Železničar, Hermes : ČSK.
- 24. aprila: ČSK : X, Celje : Maribor, Železničar : Hermes.

onega primitivnega antisemitizma, ki je izhajal iz podzavestnega raso-biološkega odpora proti tujim vsiljivcem. Danes je židovski problem predmet naučnega raziskovanja in s tem zvezanega iskanja učinkovitih lekov zoper to pleme, ki si kot gost ne zna poiskati primernega mesta med narodi, marveč se hoče med njimi etablirati kot edini izbrani uživalec dobrin, časti, oblasti in čim lažjega življenja ob čim manjšem trudu.«

Vinko Žitnik:

## Prosta pot

Čutil je, da ni nič več njegova, njegova kakor je bila tedaj, ko je bil še zdrav in je ni odbijala ta odvrtna sapa iz njegovih ust, in da se bo moral tudi sicer posloviti od te paleče, upijanljive lepote, ki ga še zmerom žge. Misli je na tiste črne črnolase, ki je v gledališču neprestano bulil v njegovo ženo in zdaj se mu je zdela ta lepa polt kakor oslinjena od tistih drznih, nesramnih pogledov. Da, da, videl je tudi, kako ga je ona krado-ma pogledovala in kako nemirna je bila! O, naj nikar ne misli, da more utajiti njemu nagnjenje svojega nestalnega srca in da se more igrati z njegovim poštenim imenom!

V gledališču je ves čas mislil na svoje besede, ki jih je bil dejal svoji ženi na ženitovanjskem potovanju na Bledu, da ji da sam prosto pot, samo odkrito mu naj pove in naj ga nikar ne vara. Toda šele sedaj se je jasno zavedel, da tedaj niti slutiti ni, kaj je prava ljubezen, ali pa je samemu sebi igral neumno igro, ki ni verjel vanjo. Če bi bil vedel, kaj je ljubezen, bi nikakor ne mogel objubiti kaj tako nespametnega. Šele zdaj, ko je

čutil, da se mu izmika sreča ljubezni, je spoznal, kako močna je ljubezen, kako sebična je in kako spreminj človeku voljo in nazore. Šele zdaj, ob misli, da more ob njem njegova žena koga drugega ljubiti, se je zavedel, kaj vse mu pomeni in kako blazno jo ljubi. Bila mu je priča njegove nežne minule sreče in sreča sama, bila mu je posoda polnega in resničnega življenja, njegova luč in toplota, ki bi jo najbolj potreboval v teh strašnih neizogibnih dneh svojega zatona.

»Lepa si nocoj, Milena. Lase si si tako lepo uredila kakor bi koga pričakovala — na primer ljubimeca, haha!«

Njegov glas je bil nocoj še bolj suh kakor zadnje dni, njegov smeh votel in pekoč; bilo je kakor da se roga svoji skriti bolečini. Misel, da je v njenem srcu občutje za nekoga drugega, ga je žgala; vedel je, da je surov, pa se ni mogel obvladati.

Žena ga je pogledala s svojim zbeganim in odsotnim pogledom in čutila na licih, da zardeva; zavedala se je, da jo je mož v gledališču opazoval, da slutiti in celovito za njeno nagnjenje in da ni v njegovi boleznini z njim tako dobra, kakor bi morala biti. Zatajila je vznemirjenost in presenečenje zaradi tako nenadnega in neprikritega vprašanja; čutila se je

## Humor in politika

Tokio, v marcu 1938. Japonska bo z vsemi sredstvi branila vsako ped kitajske zemlje pred — Kitajci.

savez je razpustil Koroški zimskosportni podsavez in sicer radi pomanjkljivega delovanja. V Koroškem zimskosportnem podsavazu včlanjeni klubi zimskosportnih odsekov SPD Slovenigradec, Prevalje in Mežica-Črna ter smučarski klub Kotlje-Guštanj se v smislu sklepa JZSS zopet priključijo Mariborskemu zimskosportnemu podsavazu.

Celjani bi radi imeli lasten zimskosportni podsavez. Celjani so v zadnjem času razvili živahno akcijo, da bi se ustanovil Celjski zimskosportni podsavez. Naslovili so na JZSS zadevno prošnjo, ki pa je bila odklonjena in bodo Celjani še vnaprej člani Mariborskega zimskosportnega podsaveza, ki ima svoj redni občni zbor v nedeljo 10. aprila v lovski sobi pri »Orlu«.

## Slovenjegociške novice

**Svatbeni pretep.** V hiši Krambergerja Alojzija v Trotkovi so imeli svatbo, na katero je prišlo od blizu in daleč precej gostov. Po veliki pojedini in precej zavzitem vину so se na lepem začeli pripraviti. Nastal je splošen pretep, ki se je končal na dvorišču domače hiše, kjer sta v mlaki krvi obležala Petek Rudolf, posestniški sin in Pavrič Jožef, delavec, oba iz Brengove. Petek je dobil s težkim kolom hude udarce po glavi, dočim je dobil Pavrič z bodalom težke vbovljaje v desno roko. Poškodovance so spravili k zdravniku, z zadevo pa se podrobno peča orožništvo.

**Svečana otvoritev nove banovinske ceste Maribor—Sv. Peter—Ložane—Sv. Lenart** bo dne 8. maja 1938. Novo cesto bo otvoril ban dravske banovine. Nova cesta skrajšuje zvezo med Mariborom in Sv. Lenartom v Slov. goricah za dobrih 5 km.

## Ljutomerske novice

**Zborovanje ljutomerske zelene bratovščine.** Preteklo nedeljo je bil v Ljutomeru redni letni občni zbor Lovskega društva v Ljutomeru. Otvoril in vodil je občni zbor predsednik dr. M. Stajko. Poročali so tajnik Ciril Reih, blagajnik Fran Seršen, gospodar dr. Ciril Porekar ter v imenu nadzornega odbora dr. Farčnik. Blagajna izkazuje prebitok 9.017,19 din. Pri slučajnostih se je obravnaval predvsem način novili licitacij lovišč. Volitev letos ni bilo.

## Studenške novice

**Jožefovo se približuje.** Vrtiljaki in gugalnice so večinoma že postavljene. V nedeljo so prvič preizkusili te naprave ob najlepšem vremenu, kakršnega vsi pričakujemo tudi za največji studenski praznik.

kakor v kleščah, ni se mu mogla opravičiti, ker ni imela poguma in ga je šepetaje prosila:

»Branko, bodi no dober!«

»Kdo je tisti črnolasec, ki je v parterni loži ves čas bulil vate in si mu bila takorekoč ti oder in igralci?« je vprašal in nalašč preslišal njeno tiho prošnjo, čeprav mu je ugajala.

»Ne govori tako na glas. Prosim te, da otrok ne prebudiš!«

Vstala je sunkoma kakor zadeta in šla zapirat vrata v otroško spalnico.

Polkovnik je opazoval vsak njen gib in skušal dognati po izrazu njenega obličja, kako daleč se je že razvila ta tiha drama in kak učinek je napravil s svojim neposrednim vprašanjem.

»No, kaj si pozabila, kaj sem te vprašal?« jo je opomnil mož, ko se je vrnila. »Ali me res hoče varati?« je šlo skozi njegovo temno notranjost in čutil je, kako se zadnji drobci njegove sreče sipljejo nekam v globočino.

»Da, že vem, koga misliš — dramatika Raznožnika.« je govorila žena in čutila, kako burno ji utriplje srce. »Umetniki so pač čudni in svojevrstni ljudje... Kaj si morem jaz zato, če me je gledal!«

(Dalje.)

# Mariborske in okoliške novice

## Unionska dvorana v obilju kuharskih dobrot

Ob mariborski aveniji je pred Unio-  
nom zrastle iz tal nov učinkovito im-  
proviziran vhod, ki nas opozarja na pri-  
redbo kuharske (kulinarčne) razstave  
tuk. Združenja gostinskih podjetij. Če  
stopimo v razstavne prostore obsežne  
unionske dvorane, se lahko prepričamo,  
da so pripravljala dela v polnem raz-  
mahu. V dvorani vlada živahno vrvež,  
na stotine rok se giblje v tem vrvežu,  
da uresniči velikopotezno zamisel naj-  
večje tovrstne mariborske prireditve, ob  
kateri bodo naši gostinski obratj prika-  
zali na okusno prirejenih ter z vsemi  
sladkostmi obteženih mizah vso večšino  
kuharske spretnosti.

Za prireditve te razstave, ki bo sve-

čano otvorena jutri v soboto 12. t. m.  
predpoldne, je Združenje zasedlo vse  
prostore unionske zgradbe, to je veliko  
dvorano ter vse stranske prostore v pri-  
tličju ter v I. nadstropju. Da se okras  
dvorane poživijo bodo ob stranskih stenah  
lični paviljoni posameznih mariborskih  
tvrdk vseh panog, kjer bodo nekatere  
mariborske tvrdke in tovarne razstavile  
svoje izdelke.

Razstavna dvorana že kaže jasnejše  
obrisse celotne razstave, s katero hoče  
naš obmejni Maribor dokazati, da v no-  
benem oziru ne zaostaja za velikimi me-  
sti, ter obenem tudi to, da je naše gos-  
tinstvo sposobno, da zadovolji še tako  
razvajenega gosta.

Dunajska vremenska napoved predvi-  
deva za jutri - soboto 12. t. m. pretežno  
iasno vreme, ponekod nočni mrz, preko  
dne hladneje, najbrže severo in severo-  
zapadne vetrove.

**Smrt blage žene.** V častiljivi starosti  
79 let je preminila blaga žena, vzorna  
mati in usmiljena dobrotnica revnih in  
bednih gospa Neža Verstovšek. Pogreb  
blage in plemenite pokojnice bo jutri v  
soboto ob pol 5. popoldne (ne ob pol 4.,  
kakor je bilo pomotoma v današnji »Ju-  
trovi« osmrtnici) iz pobreške mesne mrt-  
vašnice. Ohranimo vzorni materi in ple-  
meniti ženi trajen in svetel spomin, ža-  
lujočim naše iskreno in globoko sočutje!

**Himen!** V zadnjem času so se v Ma-  
riboru poročili: Samuda Marko, zasebni  
uradnik splošne bolnišnice, in Henčič  
Julka, gosposinja, Orožnova 5; Kete  
Franc, krzn. pomočnik, in Tkalec Vilje-  
mina, tovarniška delavka, oba Pobrežje;  
Mikel Tomaž, trg. pomočnik, Celje, in  
Osanič Rozalija, bivši brivska pomočni-  
ca, Levstikova 9; Gerečnik Blaž, pom.  
delavec, in Dovnik Alojzija, služkinja,  
oba Tezno; Knavs Franc, tovarniški ko-  
vač, in Hadner Viktorija, napeljalka, oba  
Zg. Radvanje; Bučar Leopold, kotlar  
drž. žel., in Angel Roza, tkalka, Jezdar-  
ska 8. — Bilo srečno!

**Iz banovinske službe.** Za upravno pi-  
sarniškega uradnika v X. pol. skup. je  
napredoval Josip Krivec, ki je bil pre-  
meščen od sreskega načelstva v Ptuj k  
sreskemu načelstvu v Gornjem gradu.  
Banovinski upravitelj razsodnika v Pe-  
krah Janko Šumenjak je bil premeščen  
k sreskemu sodišču v Kranju kot po-  
močnik kmetijskega referenta.

**Odprta noč in dan so groba vrata.** V  
Minski ulici 26 je priminil v 69. letu  
svoje dobe vpokojeni železničar Josip  
Lekan. Rajni je bil zgleđen in zaveden  
narodnjak, rodem iz Vipave na Gori-  
škem, dragim svojcem skrben oče. Pri-  
ljubljenemu možu ohranimo časten spo-  
min, žalujočim naše iskreno sočutje! —  
Na Ruški cesti 4 je umrla v 42. letu sta-  
rosti železničar. žena Rozalija Fritsch,  
v Prešernovi ulici 1 na Pobrežju pa 70-  
letni vpokojeni železničar Ferdinand  
Sornik. Žalujočim naše globoko sožalje!

**Iz učiteljske službe.** Napredovali so v  
6. položajno skupino: Marija Jurmanova  
pri Sv. Lenartu, Marija Jugovičeva v  
Velenju in Lado Klemenčič pri Veliki  
Nedelji.

**Nočno lekarniško službo** imata danes  
Albaneževa in Königova lekarna.

**Naše poročilo o zadnjem obnem zbo-  
ru Trgovske in obrtniške bolniške bla-  
gajne** izpopolnjujemo v toliko, da je bol-  
niški fond registriral v preteklem letu  
156.653 din dohodkov in so se isti s pre-  
nosom iz rezervnega sklada za kritje  
manka 15.708 din krili s celokupnimi iz-  
datki za zdravila, zdravnike, bolnišnice  
itd. v skupnem iznosu 172.361 din.

**Ljudska univerza.** Danes v petek ob  
20. uri se ponovi izredno uspelo preda-  
vanje prof. dr. V. Petkovšeka »Triglav-  
ski narodni park«. Predavanje je oprem-  
ljeno z divnimi koloriranimi skioptični-  
mi slikami.

**K občnemu zboru obmejnih gasilcev.**  
V zvezi z našim ponedeljkovim poro-  
čilom o rednem občnem zboru gasilske  
župe za Maribor levi breg je treba ome-  
njati predvsem vzorno, požrtvovalno  
in sposobno vodstvo starešine Srečka  
Kranjca, ki se je z zgleđno disciplinira-

nostjo, živahno iniciativnostjo in toplo  
prizadevnostjo udeleževal vseh tečajev  
ter drugih prireditev. Glede statističnih  
navedb pa bi bilo omeniti, da jih ne mo-  
remo objaviti, ker jih župni tajnik ni  
blagovolil dati na razpolago poročevalcu  
našega lista, ki je kot edini zastopnik  
tiska bil navzoč pri občnem zboru.

## Kavarna in restavracija »Orel«

Vsak petek sveži togoši, šili, in  
morske ribe. — Najboljša ljuto-  
merska in jeruzalemska vina.

Posetite mednarodne skakalne tekme  
v Planici v nedeljo 13. marca. Vožnja  
(brzovlak, od Ljubljane posebni vlak in  
vstopnina) 133 din. Podrobnosti pri »Put-  
niku« Maribor.

**Izkažimo poslednjo čast br. Borisu  
Gorišku!** Članstvo mariborskih in bliž-  
njih sokolskih društev pozivamo, da se  
čim številnejše udeležijo pogreba nenadno  
preminulega vrlega mladega brata Borisa  
Goriška, sina našega župnega br. staro-  
ste. Pogreb bo izpred Sokolskega doma  
v Rušah v soboto dne 12. t. m. takoj po  
prihodu vlaka, ki odpelje iz Maribora ob  
14.32. Obleža civilna z znakom! Zbor na  
tejavadžču pri Sokolskem domu v Ru-  
šah. Zdravo! — Župna uprava in med-  
društveni odbor mariborskih sokolskih  
društev.

**SOKOL MARIBOR I** sporoča, da bo  
akademija posvečena obletnici smrti po-  
kojnega staroste dr. Ljudevita Pivka  
2. aprila in ne kakor že sporočeno 26.  
marca. Obsegala bo 13 pestrh točk, na  
kar že sedaj opozarjamo sokolstvo in  
priatelje Sokolstva. Zdravo! Uprava.

**Nanos.** Opozorilo članstvu! Občni zbor  
društva »Nanos« bo v nedeljo 13. t. m.  
ob 9. uri v Gambrižovi dvorani in ne  
v Narodnem domu.

**Posetite  
kuharsko  
kulinarčno razstavo**  
združenja gostilniških podjetij v Mariboru  
od 12 do 15. marca 1938

Po železnici dovoljena polovična voznina z žel.  
legitimacijo K-13, ki jo nabavite pri odhodni po-  
staji. Polovična vožnja od 10. — 17. marca 1938

**Popularno komedijo »Skeđenj«** vprizori  
Emigrantski oder »Nanos« v soboto  
12. marca ob 20. (8.) uri v dvorani Za-  
družne gospodarske banke (nasproti  
franciškanske cerkve). Med odmori po-  
je društveni pevski zbor. Vstopnina:  
3, 5, 7 din.

**Vojni oškodovanci iz goriškega Pri-  
morja in Koroške.** Odbor vojnih oško-  
dovancev sklicuje pod okriljem društva  
»Jadran« za nedeljo 13. marca ob 10. uri  
dopolodne v spodnji mali dvorani Narod-  
nega doma sestanek vojnih oškodovan-  
cev iz goriškega Primorja in Koroške.  
Poročali bodo dr. Fornazarič in drugi  
funkcionarji o dosedanjih akcijah v stanju  
zadeve. sklepali bomo o nadaljnjem na-  
črtnem in smotnem delu za končno re-  
šitev tega bolečega vprašanja. Le trdno  
strnjeni in disciplinirani, svesti si svojih  
državljanških pravic in dolžnosti, bomo  
z zainteresiranjem vseh odločujočih čle-  
niteljev dosegli pravično rešitev tega to-  
liko časa v moralno in materialno škodo  
poedince in naroda zavlačujočega se  
vprašanja.

**Telovadna akademija Sokola Mari-  
bor II Pobrežje** bo v nedeljo 13. marca  
1938 v dvorani br. Renčlja na Pobrežju.  
Začetek ob 19. (7.) uri. Pridite vsi in toč-  
no!

**Društvo Jadran** vabi vse svoje član-  
stvo, prijatelje in bratske organizacije  
na letni redni občni zbor, ki se bo vršil  
v soboto 12. marca ob 20. uri v mali dvo-  
rani Narodnega doma. Dnevni red obi-  
čajen.

**Točnost prirode.** Na starem pokopa-  
lišču na gotovih prisojnih mestih zraste-  
jo vsako leto točno 8. marca prve vijolice.  
Letos so radi zakasnele ostreje zime  
nekateri mislili, da jih še ne bo. Pa  
so bile točne tudi letos!

**Ljudska univerza.** Vsem obiskovalcem  
in prijateljem si dovolimo naznaniti, da  
bo pričel naš sluga s pobiranjem naše  
majhne članarine. Ker je obstoj naše kul-  
turne institucije v največji meri odvi-  
sen od številnega članstva, prosimo star-  
re člane, da nam ostanejo zvesti in da se  
oglasijo še mnogi drugi novi člani.

**Drzna tatvina.** Kolarski mojster Slav-  
ko Krabonja iz Maribora je pred dnevi  
kupil v Št. Ilju v Slov. goricah 4 kubič-  
nih metrov jesenovega lesa, ki ga je  
shranil pri nekem posestniku v Št. Ilju.  
Ko pa je hotel Krabonja les včeraj pre-  
peljeta v Maribor, so mu dejali, da je  
les že odpeljal neki prevoznik. Krabonja  
ni seveda o tem ničesar vedel. Škoda,  
ki jo trpi, znaša 1400 din.

**Poravnalno postopanje** je uvedeno o  
imovini Riharda Conradi, trgovca v  
Slovenski Bistrici. Narok za sklepanje  
poravnave bo dne 13. aprila 1938 pri sre-  
skem sodišču v Slovenski Bistrici, rok  
za oglasitev terjatev pa je do 7. aprila t. i.

**35 krat s kolom po glavi...** Pri 29-let-  
nemu viničarskemu delavcu Jenušu Iva-  
nu iz Rupreč pri Sv. Marijeti ob Pesnici  
se je oglašil okrog 9. ure zvečer dela-  
vec K. ter ga zaprosil, da bi mu posvetil  
s svetilko, ker je spotoma izgubil 20 di-  
narjev. Jenuš je prošnji ustregel. Ko pa  
se je v temi oddaljil od doma kakih 50  
metrov, ga je nenadno napadel iz zasede  
viničar Ž. ter udaril Jenuša s toliko silo  
po glavi, da se je ta na licu mesta zgru-  
dil ves v krvi na tla. Napadalec je na  
tleh ležečega Jenuša pričel obdelovati  
s kolom, tako da mu je pri tem prizadjal  
nevarne poškodbe po glavi, rokah in no-  
gah. Na Jenuševe klice na pomoč so  
prihili na mesto napada domači ter ga  
odpremili v tukajšnje splošno bolnišnico,  
kjer se sedaj zdravi. Napadalec išče se-  
daj orožništvo.

**V zvezi z zadnjimi tihotapskimi afe-  
rami** je mariborska policija aretirala ne-  
kega šoferja, ki je osumljen, da je pre-  
važal tihotapsko blago iz Avstrije v Ju-  
goslavijo. Šofer pri zaslišanju odločno  
taji vsako krivdo.

**Obračunavanje s kolj brez prestanka.**  
Sinoči je neki delavec obdelal na doma-  
čem dvorišču 47-letnega delavca Maro-  
ha Ivana iz Zg. Radvanja, Reiserjeva 84,  
s toliko silo s kolom po glavi, da mu je  
pri tem prizadjal težje notranje poškod-  
be, mu nalomil več reber ter ga težje  
poškodoval na obeh rokah. — V Viso-  
lah pri Zgornji Bistrici je pa neki možki  
napadel 54-letno delavko Brencce Rozo  
in jo z veliko lato pobil na tla. Oba na-  
padena so morali prepeljati v tukajšnje  
splošno bolnišnico.

## Iz Gornje Radgane

**Za nedeljski plebiscit v Avstriji** vlada  
tudi med obmejnimi avstrijskim prebiva-  
lctvom silno zanimanje. Nac. socialisti, ki  
so se nedavno vrnili iz zaporov v svo-  
bodo, razvijajo silno agitacijo ter so celo  
nedavno izvršili v več krajih kakor  
Strassu, Mureku in Radgoni tajno po-  
skusno glasovanje, s katerim so bili baje  
silno zadovoljni, saj so v nekaterih teh  
krajev dosegli baje celo nad 70% ve-  
čino. Koliko od teh bo zvestih tudi pri  
nedeljskem glasovanju, bo pokazala ne-  
delja.

**Križa v obmejni gasilski četni.** Do pra-  
vega izraza so prišla nesoglasja nove-  
ga gasilskega odbora šele sedaj na prvi  
seji, ko bi se imel konstituirati novoiz-  
voljeni odbor. S predsednikom J. Hra-  
stetjem, ki je podal ostavko, se je soli-  
dariziral z malo izjemo celotni novoiz-  
voljeni odbor ter podal takisto ostavko.  
Izredni občni zbor bo predvidoma 22.  
marca t. l., da se na istem dokončno  
razčisti nesoglasja ter preide nato k  
složnejšemu delovanju, ki je nujno po-  
trebno.

## Spomnite se CMD

## Hina

**Kino Union, »Ljubavne laži«.** Karl  
Ludvik Diehl in Doroteja Wick. Pride  
»Dobra zemlja«.

## Narodna gledališče

**Petek, 11. marca:** Zaprtó.  
**Sobota, 12. marca ob 15. uri:** »Gašper  
in Hudamora«. Otroška predstava, Zni-  
žane cene. Ob 20. uri: »Firma«. Red A.  
**Nedelja, 13. marca ob 15. uri:** »Noč  
v Kairu«. Znižane cene. Ob 20. uri »Sod-  
nik Zalamejski«. Globoko znižane cene.  
Zadnjič.

**Vstopnice za sobotno otroško pred-  
stavo.** Zaradi velikega zanimanja za po-  
novitev »Gašparja in Hudamora« v so-  
boto popoldne in da otroci začetka ne  
zamudijo, se priporoča pravočasna na-  
bava vstopnic, ker se predstava prične  
točno. **Vstopnice pri znižanih cenah.**

**Mariborske tvrdke in komedija »Fir-  
ma«.** Ponovitev dozdaj uspele poljske  
komedije »Firma« v soboto zvečer nudi  
našim med tednom zaposlenim poslov-  
nim krogom priliko, da vidijo ljubezen  
poljskega trgovca do gledališča.

**Konec tedna v mariborskem gledali-  
šču.** V soboto popoldne ob znižanih ce-  
nah — prva otroška predstava med  
tednom — katere se zopet vsele tudi  
tisti naši malčki, ki so že v nedeljo s  
takim veseljem gledali »Gašperja in Hu-  
domoro«. — Zvečer se ponovi zabavna  
komedija »Firma« za red A. — V nede-  
ljo popoldne pri znižanih cenah ponovi-  
tev operete »Noč v Kairu«. — Zvečer  
nepreklicno zadnjič in pri globoko zni-  
žanih cenah španska ljudska igra »Sod-  
nik Zalamejski«.

**DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.**  
Dne 10. marca (5. razred) so bili izžrebani  
slednji večji dobitki:

Din 50.000:	14619	57553
Din 25.000:	96194	
Din 20.000:	12911	70454 88779
Din 15.000:	55175	74462
Din 12.000:	17997	26408 43185 54538
Din 10.000:	24688	47527 49664 56666 60350
62094	71592	
Din 8000:	6506	12262 17146 21157 25302
31858	34750	42331 43439 49315 55828 63958
77411	78742	88235 93784 94181 94652 99711
Din 6000:	6307	10059 13167 19495 20231
54900	55920	64610 78729 95620
Din 5000:	17606	23717 25207 25568 31132
32791	41811	44475 46274 47135 48686 59290
59488	66241	85737 89717 89791
Din 3000:	404	7744 10295 19325 26579
30264	36899	40086 47179 53493 59410 71016
72307	72559	79481 91590 98604.

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne  
loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Ma-  
ribor, Gosposka ulica 25.

## Novice iz Marenberga

**Vlom in tatvina.** Te dni je vlomil v  
stanovanje gostilničarja Preglaua 18-  
letni čevljar Mitag Ernest ter prebrskal  
vse omare in odnesel 650 din, zlato dam-  
sko zapestno uro, zlat damski prstan z  
briljantom, možko zlato uro z verižico  
ter srebrno verižico v skupni vrednosti  
3500 din. Vrli orožniki so aretirali vlo-  
milca nekje pri Dravogradu. Vse pred-  
mete so našli skrite na podstrešju neke  
hiše.

**Čebelarji** so zborovali v nedeljo v Šo-  
li. Občni zbor je vodil zaslužni upravi-  
telj g. Tomažič Božidar, ki je obrazložil  
namen čebelarskega društva ter orisal  
delo v preteklem letu. V Marenbergu  
je 12 organiziranih čebelarjev, ki pose-  
dujejo 136 panjev. Podružnica stremi za  
tem, da se uvedejo enotni panji. Za de-  
legata je bil izvoljen g. Pajek. Pri vo-  
litvah je bil izvoljen stari odbor s pred-  
sednikom Tomažičem na čelu.

## Radio

### Radlo - Ljubljana

**Petek, dne 11. marca.** 18 Kvartet Gla-  
zunov. 18.40 Francoščina (dr. Stanko  
Leben). 19 Napovedi, poročila. 19.30 Na-  
cionalna ura. 19.50 Izselseniške zani-  
mivosti (Josip Premrov). 20 Koncert Ra-  
dijskega orkestra. 20.50 Plošče. 21 Sa-  
mospevi: gdč. Vida Rudolfova in g. La-  
dislav Rakovec, pri klavirju g. prof. M.  
Lipovšek. 22 Napovedi, poročila. 22.30  
Angleške plošče.

## V kcaljestvu žene

## Žena, pred katero se je tresla vsa Korzika

Magdalena Mancini, tovarišica glasovitega bandita Romanettija

Ko se je po Korziki kakor blisk razširila vest, da je Romanetti umrl, so s oblastva in bogati meščani globoko odahnili, med siromašnimi pastirji in gorskimimi kmeti pa je novica o smrti velikega briganta povzročila iskreno žalost. Zanje je bil Romanetti vzor viteškega razbojnika, ki je bogatim ljudem jemal in je dobršen del svojega plena dajal siromakom. Radi tega so videli v njem svojega dobrotnika in so ga opozarjali na vsako past in na sleherno nevarnost, ki mu je preti.

## Nočna otmica.

Najtežje pa je vest v Romanettijevi smrti pogodila njegovo lepo tovarišico Magdaleno Mancini. Že več let je živela ob njegovi strani divje in pustolovsko življenje hajdukov zaročenke, prežala na čelu razbojniških družin na mirne popotnike, vdiralas skupaj s svojim ljubimcem ali pa z njegovimi tovariši v hiše bogatih prebivalcev — in je v vsakem pogledu častno dokazovala, da ji je narod upravičeno nadel priimek »hajduška kraljica«. Njena smelost in odločnost nista poznali mej; ravno tako lokavo in spretno kakor Romanetti se je znala izmuzniti zasledujočim orožnikom in vojski.

Zanimiv, obenem pa čisto v slogu in duhu korziške hajduške romantike je način, kako se je Magdalena z Romanettijem seznanila. Hajduk je bil v svoji domovini že takrat na glasu narodnega junaka. Nekega dne so mu bili orožniki za petami in Romanetti se je zatekel v hišo Magdaleni očeta, ki ga ta obisk sicer in kaj posebno razveselil, kljub temu pa je hajduka sprejel s pravo korziško gostoljubnostjo. Devojka je gosta stregla. Takrat ji je bilo sedemnajst let ter je bila na daleč in na široko znana kot izredna lepota. Romanetti se je že kar na prvi pogled zaljubil v to lepo devojko. Ko so v Mancinijevo hišo prišli orožniki, niso našli hajduka, ker ga je lepa Magdalena skrila v svoji dekliški sobi. Orožniki si pač nikakor niso mogli misliti, da bi moglo dekle neznanega moškega sprejeti v svojo sobo. Ona pa je vso noč prebila v gori nad domačo hišo ter je stražila in pazila, da bi orožniki mladega moža ne presenetili. Romanetti se je iz te zanke srečno izmotal; ko je drugič prišel v Mancinijevo hišo, ni Magdalena več skrivala svoje žarke ljubezni do njega, mlade ljubezni, ki je v njenem sreću vzkliha in tudi že dozorela tisto noč, ko je prezebala in čuvala slavnega hajduka. Njen oče pa o kakšni poroki svoje hčerke s hajdukom niti slišati ni hotel, zato se je Romanetti odločil za otmico. Neke noči je na iskren konju prijezdil pred hišo, izvabil devojko na razgovor, jo vzdignil na konja, posadil pred sebe na sedlo in izginil s tem lepim živim plenom v pla-

linah. Od tega časa je Magdalena s svojim dragim delila vse slasti, pa tudi vse nevarnosti in tegobe njegovega pustolovskega življenja.

## Osveta je moja...

Nekega dne pa je strašnega hajduka vendarle zadela odločena mu usoda. Ubila ga je krogla iz zasede, ko je nič hudega sluteč jahal po samotni poti. Magdalena je takoj vedela, da ga niso ubili orožniki, ampak da je padel kot žrtev osvete. Toda kdo je to storil? Ali je bil mogoče kakšen Romanettijev rojak, ki je izvršil zloglasno korziško »vendetto«, krvno osveto? Ali nemara izdajalec iz njegovih lastnih vrst? Romanettijeva najzvestejša tovariša, Faginelli in Bartoli, sta prevzela poveljstvo nad njegovo četo, Magdalena je s prisego obljubila, da bo postala žena onega moža, ki bo našel ubijalca oziroma bo Romanettijevo smrt maščeval z njegovo smrtjo.

Faginelli je lepo Magdalena že zdavnaj ljubil, vendar pa ji te svoje ljubezni iz strahu pred Romanettijem ni upal razkriti. Zdal pa ni več okleval, ampak je morilca tako dolgo iskal, dokler ga ni našel. Ker »vendetta« nima smisla, če ljudje o njej ne zvedo, je krvna osveta junaško delo in se junak, ki jo izvrši, ne skriva. Ubijalec je bil v tem primeru Anton Mancini, eden najbližjih sorodnikov »hajduške kraljice«. Magdalena je čisto hladnokrvno zapovedala, naj ustrelijo njega in njegova dva sina. Faginelli je dobil nagrado. Magdalena si ga je izbrala za Romanettijevega naslednika. Oba sta bila od tega trenutka na življenje in smrt drug na drugega navezana. Krvna osveta nad Mancinijem in njegovima dvema sinovoma je izzvala preki sod nad otokom. Cela četa vojakov in orožnikov je iskala, zasledovala in preganjala storilce. Faginelli in Magdalena nista odslej imela več niti za trenutek miru in počitka. Bežala sta iz kraja v kraj, iz enega skrivališča do drugega, skrivati sta se morala po bregovih in duplinah, dokler ju v neprodni goščavi pri Maquiju niso končno obkolili in ju po obupni obrambi nazadnje ujeli.

## Soča. kazen in zmagoslavna vrnitev.

Tudi pred sodniki je mlada hajdukinja ohranila svoje ponosno in neustrašno vedenje. Medtem ko je Faginelli vse do pičice priznal, da bi si vsaj glavo rešil, so ostala Magdalena usta kakor da bi bila zapečateni. Ker pri umoru treh Mancinijev ni neposredno sodelovala, so jo obsodili samo na deset let temnice. Faginelli bi bil sicer na vsak način obsojen na smrt, vendar pa so se sodniki radi njegovega priznanja odločili za dosmrtno ječo. Odpeljali so ga v Cayenne. Magdalena pa je svojo kazen odslužila v Evropi. Po odpustu iz

ječe jo je v njeni domovini ljudstvo nedavno pričakalo in sprejelo z nepopisljivim slavljem. Korziški narod namreč še ni izgubil svojega nepremagljivega nagnjenja in izredne naklonjenosti za pustolovščine in romantiko te ali one vrste.

## Ne pozabi naročnine!

## K moskovskemu procesu



BUHARIN.

## Razno

## OTVORITEV NOVE MESA-RIJE

v soboto 12. marca 1938 v Frankopanovi ulici 55. Priporoča se Ivan Krautberger, mesar in klobasičar. 1360

## NAJLEPŠE MODELE

hitro in ceneno dobite samop v damskem krojaškem salonu Kocpek, Maribor, Stolna ul. 1-1. 1352

## BRZOJAVKA!

V nedeljo kmečke pogance, sveže in suhe domače klobase, domače prekajeno meso, prva vina lastnega pridelka iz Plača, »Bock« in marčno pivo. Koncert. Se priporoča gostilna Klemenšak, Pobrežje. 1325

STRIŽENJE DIN 3.— britje 2.— Najcenejše v Mlinški ul. 8. 1177

## Kupim

PISARNIŠKO OPREMO kupim. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo. 1358

## Prodam

JABOLKA Kanada, 1 kg din 2—4. Skladnišče, Kolodvorska 1. 1348

BRESKVE IN MARELICE dobite pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 1331

## Stanovanje

SOBO IN KUHNJO oddam mirni družini. Pušnikova 5, Studenci. 1353

## Službo dobi

Sprejem dobrega KROJAŠKEGA POMOČNIKA z nekaj kavcije. Naslov v upravi. 1351

Sprejem KOLARSKEGA POMOČNIKA takoj. Kolarstvo Krabonja Slavko, Maribor. Aleksandrova c. 19. 1350

## Morske ribe

danes in jutri v veliki izbiri, pripravljene na razne načine, ribji rizoto. Cene zelo zmerne. Vino viško prvovrstno. Gostilna

## „Otok Vis“

Sočna ul. 16.

Umrl nam je v 70. letu po dolgi, mučni bolezni previden s tolažili sv. vere naš ljubljani soprog in papa, gospod

## LEKAN JOSIP

železničar v pokoju.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 13. marca ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na frančiškansko pokopališče na Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 14. marca ob 8. uri zjutraj v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, Ljubljana, dne 11. marca 1938.

Žalujoca soproga Marija, hčerka Olga, sin Ivan in ostalo sorodstvo.

## Ruby

»Mislim, da ne. Vi sami znate prav dobro odklanjati obiskovalce, ki vam niso všeč. Ko je bil včeraj gospod Boer tukaj in sem poslala k vam slugo, da pridete v salon, tudi niste hoteli priti.«

»Ne maram gospoda Boera,« je odgovorila Ruby. »Sicer pa ni prišel k meni.«

»Pa vendar ga ni bilo treba žaliti s takim odgovorom. Morda ne razumete, da je nevljudno opravičiti svojo odsotnost z izrazom, da ne utegnete.«

»Bila je resnica, pisala sem pisma.«

»Raje bi odgovorili, da vas boli glava.«

»Ko me pa ni bolela glava,« je odvrnila Ruby in uprla svoje velike, poštene oči resno v svojo taščo.

»Seveda, ako ste bili trdno odločeni, da hočete biti nevljudni...«

»Nikakor nisem bila odločena... Motite se,« je vzkljknila Ruby vsa nesrečna. »Ni me bolela glava, še nikoli me ni, in upam, da me tudi nikoli ne bo!«

V tem je vstopil Geoffrey, ki je bil vse dopoldne na lovu

»Kaj se je pa zgodilo?« je vprašal, ko

je opazil na vseh obrazih jasne znake nevihte.

Doatie mu je na kratko vse razložila.

»Poslušaj me, mati,« je nato dejal, »nočem, da bi mi pokvarili Ruby. Ako je ni bolela glava, je ni bolela, in če si bila doma, si pač bila doma, in s tem je stvar opravljena. Čemu bi morala radi tega govoriti neresnico? Ruby naj ostane kakršna je. Nočem, da bi jo dresirali in naučili družabnih laži. Sicer se mi ne zdi, da bi bilo kaj hudega na njih, ker jih itak nihče ne verjame. Ampak vseeno pusti mojo ženo, naj ostane, kakršna je!«

»Ali se naj pri tebi nauči, kako se graja svojo mater?« je vprašala lady Rodneyeva blede od jeze.

»Nikogar ne grajam,« je mirno odgovoril Geoffrey. »Samo za resnicoljubnost se zavzemam. Razen tega ljubim Ruby nad vse in sem si stavil nalogo za vse svoje življenje, varovati jo žalosti in skrbi.«

»Ali saj vendar veš, da včasih ni prav ravnanje se po črkah zakona,« se je vmešal Jack veselo. »Ali ni bilo nikake sred-

nje poti. Poznam dame, ki so tekle v zelnik, kadar so se pojavili obiskovalci, ki jim niso bili po volji; tako so rešili hkrati svoja načela. Bilo jih res ni doma. Ali ni mogla tudi Ruby tako napraviti?«

Te besede so vzbudile smeh in veselje in so končale neprijetni pogovor. Violeta in Doatie sta odvedli Ruby v drugo sobo v nasprotnem delu gradu.

»Človek bi kar obupal!« je vsa nesrečna vzkljknila mala Doatie. »Ne morem razumeti, kaj ima lady Rodneyeva, da vas vedno graja, Ruby. To je gotovo, da vas ne mara... Naju z Violeto ima prav rada, čeprav nisva posebno ljubeznivi, vi pa ste tako mili in pohlevni...«

»To je res,« je pristavila Violeta. »Ampak ljuba Ruby, rada bi vendar, da pokušate postati, kakršni so drugi.«

»Mnogo napak imam, vem,« je odgovorila Ruby in solze so ji zalile oči, »in rada bi se poboljšala, toda ali naj začnem s tem, da se naučim lagati?«

»Lagati! Fej!« je vzkljknila Doatie. »Kdo bo lagal? To delajo samo majhni, neposlušni dečki v otroških povestih, zato pa padejo z drevesa in si zlomijo nogo, ali utonejo v nedeljo zjutraj. Ne, go-

voriti neresnico, je strašno neokusno in podlo. So pa najhne družabne basni, ki jih lahko izrečemo in nikomur ne škodujejo. Nihče jih ne smatra za resne, a se vendar vsakdo iz vljudnosti dela, kakor da jih verjame.«

»To se mi ne zdi pravilno,« je odgovorila Ruby ter zmajala z glavo.

»Ruby vas ni razumela, Doatie,« je pripomnila Violeta. »Poslušajte me, Ruby, ali boste sprejeli odslej do svoje smrti vsakogar, ki mu pride na misel, da vas obišče?«

»Morda raje ne,« je odgovorila Ruby. »In kako se naj temu izognem?«

»Sedaj smo že bližje stvari. Najbolje je sporočiti, da vas ni doma, ali pa, da vas boli glava.«

»Ako me pa glava ne boli?« je vprašala Ruby zmagoslavno.

»Ako boste vedno tako vestni, tedaj vas res ne morem zavidati, da vas nikoli ne boli glava,« je resignirano vzkljknila Violeta.

S tem je bil končan modri pouk in dame so oblekle svoje jopiče, da se pred večerom še nekoliko sprehodijo.

(Datie.)